

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, De Plerisque Functionibus, & Obligationibus, ad Parochias, Parochos & Parochianos attinentibus

Engel, Ludwig

Salisburgi

Cap. 4. De Vicarijs Parochialium Eccles.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40922

II. Ut ij, qui in Parochijs collocantur si fieri possit cum socio sui ordinis sint. c. 2. & s. de statu Monach. 3. ne in perpetuum ibidem relinquuntur, sed ne nimis secularibus curis & negotijs immergantur, quandoque pro renovatione spiritus, ad Monasterium revocentur, alio interim substituto. Non tamen ideo minus Religiosus erit Parochus, quod, sicut Clericus secularis, ipse vel ejus nomine Prælatus (in quem omnis Religiosi voluntas collata censetur) parochiam relignet. Optimus tex. in Clem. un. vers. premissa de suppl. neglig. Præl. ubi dicuntur constitui posse speciales Rectores Ecclesiarum & beneficiorum non ad mensam unitorum, qui possunt liberè ad claustrum revocari.

CAPUT IV.

De Vicarijs Parochialium Ecclesiarum.

SUMMARIUM.

1. Vicarij alij perpetui, alij temporales.
2. Vicaria perpetua est beneficium.
3. Institutio authorizabilis potest prescriptione acquiri.
4. Quis possit erigere Vicarias.
5. Parochiales Ecclesie hodie prohibentur uniri. fallit, ut ibi.
6. Incorporatio antiqua prasumitur facta fuisse legitime.
7. Notabiles declarationes Concil. Trid. s. 7. c. 7. circa potestatem Episcoporum instituendi Vicarios perpetuos in Ecclesijs unitis.
8. Cu-

8. *Cura animarum an sit penes Vicarium, vel exponentem?*

1 **V**ICARII dicuntur qui beneficio alicui non tam suo quàm alieno nomine præsent, ii que vel perpetui sunt, vel temporales.

Vicarij *perpetui* sunt, qui potissimum in Parochijs unitis & incorporatis Monasterijs, Collegijs, Canonicatibus alijsve pijs locis per Episcopum instituuntur ad præsentationem Prælati vel Rectoris loci cui talis Parochia incorporata est.

2 Ideoque etiam Vicaria perpetua beneficium propriè dictum est. *cap. postulasti. 26. de rescript.* & quæ in jure de beneficijs & beneficiatis statuuntur, cæteris paribus etiam de Vicarijs perpetuis accipienda sunt.

Vicarij *temporales* dicuntur, qui ad beneplacitum Prælatorum vel Rectorum exponuntur, & deponuntur, unde & Vicarij *ad nutum amovibiles* vocantur. Idque conceditur cum unione beneficij *pleno jure* quoad spiritualia & temporalia, ubi Episcopus non habet institutionem vel investituram, sed ad summum tantum institutionem *authorizabilem* sive approbationem quoad curam animarum, jux. Trid. *† s. 23. c. 15. & s. 25. de Reg. cap. 11.* nisi & hæc ipsa approbatio vi privilegij aut præscriptionis ad inferiores Prælatos pertineat, *Panorm. in cap. cum non liceat. circa fin. de præscript. Barb. de offic. Episc. p. 3. alleg. 72. n. 185. & alleg. 127.*

4 Erectio Vicariarum de jure communi quidem, cum ex potestate uniendi dependeat, non tantum

tantum S. Pontifici sed etiam Episcopo competit, qui regulariter omnia beneficia suæ Diocesis inter se vel cum alijs pijs locis ex rationabili causa & saltem cum consensu Capituli unire potest, *cap. sicut unire. de excess. Pral.* † At in Con. Trid. *s. 24. de ref. cap. 13.* prohibetur, ne parochiales Ecclesiæ uniantur dignitatibus vel præbendis Ecclesiæ Cathedralis aliisque beneficijs vel pijs locis. Nihilominus etiam stante hac constitutione Trid. facere potest Episcopus uniones parochiarum pro fundatione, dotatione, augmento vel conservatione Collegiorum, Monasteriorum & aliorum piorum locorum ad fidei Catholicæ defensionem, bonarumque artium cultum, ut post Gonz. *gl. 5. §. 7. n. 46.* tradit Barb. *in collect. ad d. loc. Trid. & Jur. Eccl. univers. l. 3. c. 16. n. 34.* non est tamen dubitandum, quin consuetudine aut præscriptione jus antiquum retineri aut recuperari potuerit, secundum vulgata consuetudinis jura, quæ potestatem habet leges humanas vel abrogandi & antiquandi, vel abrogatas, & antiquatas renovandi, aut novas inducendi, prout Interpp. passim ad tit. de consuetud. exponunt, sed & in beneficijs simplicibus vel curam tantum *habitua-* *lem* habentibus nihil immutatum legitur, Barb. *ad d. loc. Trid. n. 10.* sicut ergo olim, et si *secularia*, potuit Episcopus loco Religioso unire; Joan. Hon. *ad tit. decret. de præb. p. 4. n. 63.* ita etiam hodie; exceptio enim Tridentini tantum *de Parochialibus Ecclesijs* firmat regulam in alijs

MAN. PAROCH. I

Eccle.

Ecclesiis non exceptis, neque plus censetur de jure veteri mutatum, quàm expressum. *L. præcipimus. 32. §. 6. C. de appellat.*

- 6 Potest etiam hic adnotari, si in antiquis litteris incorporationis non sit expressus consensus Capituli, non tamen invalida debeat reputari incorporatio, cùm enim ex diuturnitate temporis omnia præsumantur legitimè acta fuisse. *Dec. Galij in l. 1. C. qui admitti. Bald. Vol. 2. Conf. 511.* rectè etiam hoc casu præsumi potest, vel consensum intervenisse, vel Episcopum consuetudine aut præscriptione non requirendi consensum contra Capitulum munitum fuisse.

- 7 Porro in Concilio Trid. *sess. 7. de ref. c. 7.* potestas datur Episcopis, in beneficijs curatis, quæ Cathedralibus vel alijs Ecclesijs aut Monasterijs unita sunt, ponendi Vicarium perpetuum, cùm tertiæ partis fructuum aut majoris vel minoris arbitrio ipsorum Ordinariorum portionis assignatione. Verùm circa hanc Concilij constitutionem

Not. est 1. Non posse Episcopum pro suo libitu, absque justa & necessaria causa instituere Vicarium perpetuum, maximè si per talem institutionem turbaretur bonum pacis, & lites subnascerentur, aliàs dabitur appellatio contra Episcopum. *Garc. de benef. p. 11. c. 2. n. 8. Sanch. in præcepta Decal. tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 191.*

Not. 2. Ex vi hujus decreti non posse Epi-

scop-

scopum deputare Vicarium perpetuum, quando unio facta est per viam pacti & concordiae à Sed. Apost. approbatæ cum clausula de serviendo beneficio per Vicarium ad nutum amovibilem, quia ex clausula derogatoria in d. decreto Concilij posita non derogatur pactis, quæ specialem mentionem requirunt. *Sanch. d. l.*

Not. III. Quòd neque in illis locis possit institui Vicarius perpetuus, ubi ab immemoriali semper per Vicarium ad nutum amovibilem deserviri solitum fuit, ut iterum docet *Sanch. d. l. & Barb. in Collect. ad d. l. Trid. n. 16.*

Not. IV. Neque in Parochiis Monasterijs incorporatis, ubi per regularem deservitur, posse poni Vicarium perpetuum, juxt. Bullam Pij V. *ad exequendum* §. 5. de qua etiam testatur *Barb. c. l. n. 17.* Vel enim Episcopus deberet ibidem exponere pro Vicario perpetuo Clericum sæcularem, vel regularem; non primum, quia privaret Monasterium suo jure quod habet exponendi Religiosos, qualem potestatem privandi nec Concil. nec alij Canones Episcopo tribuunt. Non secundum, quia non potest Episcopus nec debet Religiosum ab obedientia & revocatione sui Prælati absolvere. Quod etiam Papa non facit, *c. ad nostram. c. porrecta. de confir. util.*

Not. V. Ne Episcopi abutantur potestate sua in assignanda congrua portione Vicarijs, ideò post Concilium constitutum esse à Pio V. in d. Bulla ad exequendum, quòd cujuscunq; valoris vel oneris parochia fuerit, non debeat Vi-

cario pro sua portione major quàm centum, nec minor quàm 50. scutorum annuorum summa computatis omnibus obventionibus assignari, nisi priùs Vicarius majorem portionem percipere solitus fuerit.

8. *Quæri* etiam posset penes quem sit cura animarum in unitis Ecclesiis, an penes Vicarium, vel Rectorem loci cui unita est Ecclesia, vel penes utrumque? *R.* Distinguendum esse inter Vicarios perpetuos & temporales, nam in Vicarios perpetuos censetur tota cura translata, adeò ut Rector loci principalis in dictam curam se ingerere audiendo ibidem confessiones, aliave Sacramenta administrando, non possit. In Vicarium autem temporalem seu ad nutum amovibilem tantummodo exercitium curæ transfertur, & ipsa cura adhuc penes Rectorem loci principalis residet, & si per eum exerceatur, intelligitur Vicarius tantisper revocatus. *Barb. de Parocho. p. 1. c. 1. n. 53.*

Alia quædam de Parochijs incorporatis Monasterijs tradita sunt in libell. de Privil. Monaster. *priv. 46.*

CAPUT V.

De Obligatione, quæ incumbit
Parocho residendi in sua Parochia.

SUMMARIUM.

1. *Ad residentiam de jure divino obligantur habentes curam animarum*

2. *Simo*